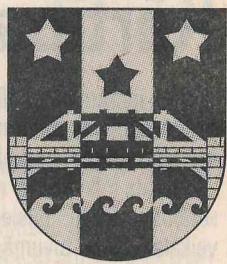

Mazsalacētis

«Liesmas» pielikums

2006. gada 29. novembrī

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Ik rītu mostoties cerīgi palūkojos ārā – vai tiešām arī šorīt nebūs uzsnidzis sniegs? Kur esam to aizbiežuši, kur tas noslēpies? Jau pie durvīm klauvē 1. decembris, un cik nu tālu līdz adventes vainaga pīšanai, gaidīšanas laikam! Bet aiz loga joprojām redzu rudenīgas lapas un zaļu zālīti... No vienas pusēs jau nav nemaz tik slikti – tā ir tā praktiskā puise – tā, kas liek domāt ar galvu, kā labāk, kā ērtāk. Liek priečties par to, ka nav tik bieži jākurina, ka mašīna stabili turas uz ceļa, ka sniegs nav jāšķūrē un sālsputra nav jākaisa uz ceļiem.

Bet tikpat stipri un varbūt pat mazliet stiprāk par ieadzināto «praktisko latvieti» sirds, acis un sajūtas, decembri gaidot, sauc pēc sniega. Nu kas tad tā par ziemu, bez sniega – esmu to vienreiz jau piedziļojusi, tajā gadā nācās Jauno gadu svinēt Vīnē. Acis redz, bet netic – vai tiešām rožu krūmam zali pumpuri izplaukuši?! Un -živiks- ziemīgā sajūta kā ar slotu aizslaucīta!

Tomēr, ja tā labi padomā – varbūt šī visa sniega nebūšana tomēr ir rūpīgi ieplānota, varbūt tas tā notiek speciāli?

Nu padomājiet, kad jūs šogad pirmoreiz ieraudzījāt kādu Ziemassvētku katalogu, bumbuljiem izrotātu skatlogu vai lielveikalā ieraudzījāt pirmās sezonas piparkūkas? Es šos visus labumus ievēroju jau stipri sen – nu vismaz jau novembra sākumā, bet vai tas manī radīja kādas īpašas svētku izjūtas? Itin nemaz! Nu kādas tur ziemas izjūtas, ja aiz loga vēl kāds spārīgi grābj lapas! Un tā tas ir joprojām. Es joprojām gaidu sniegū un aukstumu, lai varētu sākt domāt par ZIEMAS svētkiem. Un, kamēr es vēl to visu gaidu, uzmācīgā Ziemassvētku komercializācija mani neskars. Tikpat labi viņi varēja man sūtīt visus dāvanu katalogus vasaras vidū! Bet es ticu, ka sniegs uzsnijs īstajā laikā – tad, kad svētki būs tuvu, kad būs vairāk nekā aktuāli priečties par ziemu, piparkūkām, svečīšu smaržu un dāvanām.

Ja tā labi padomā, varbūt šādi pat ir labāk – tā kārtīgi noilgoties pēc ziemas, neņemot stipri pie sirds pasaules uzbažīgo saucienu: «Pērc, tuvojas Ziemassvētki!» Tomēr neverātu arī teikt, ka būtu šos svētkus galīgi aizmirsusi. Gaidot sniegū un kārtīgu izslēpošanos, laiku īsinot, esmu sākusī domāt par saviem mīļajiem – tā kļusi kļusītīnām, bez steigas, ar mīlestību. Novēlu arī jums, lai svētki atnāktu tieši laikā, neapnīkot jau mēnesi iepriekš, bet arī neuzkrītot kā sniegs uz galvas!

ILZE MITĀNE

JAUTĀJAM MAZSALACIETIM

Ko jūs domājat par tirgu Mazsalacā?

ALDIS, pensionārs:

– Tīru? Nē, es tur bieži neeju, dzīvoju Vecatē. Uzskatu, ka tirgu Mazsalacā noteikti vajag. Ja tirgus būtu oficiāls, varbūt arī es varētu ko atvest!

RUTA, pensionāre:

– Tur jau nav tirgus! Dažreiz tur aizeju, bet parasti jau nav ko pirkst. Tur ir tikai divi pārdevēji – viens tirgojas ar saknēm, kuras man nevajag, otrs ar piena produktiem. Produktijas gan vienmēr ir tik maz, ka jau ir rezervētas burciņas, un es palieku tukšā. Ja tirgus būtu oficiāls un ja būtu, kas pārdod, es ietu biežāk. Būtu jauki, ja varētu iegādāties piena produktus, gaļu, kādu delikatesi, truša gaļu – kaut ko labāku nekā veikalā!

ARNIS, metinātājs:

– Tur tak nekā nav tajā tirgū! Es tur neko nepērku, tikai aizvedu cilvēkus. Ja tirgū būtu kas vairāk, tad noteikti tur iepirktos, arī ja produkti būtu dārgāki, jo tur viss ir nācis no laukiem – bez kāmījam. Veikalos jau viss ir ar kāmīju pilns.

DACE, strādā slimnīcā:

– Biežāk iepērkos veikalā, bet vispār jau arī tirgu apmeklēju. Tagad vairs nav kā kādreiz – kad bija vairāk ko pirkst, tad gāju.

Kārtībai jābūt!

Jau ilgāku laiku Mazsalacas iedzīvotāji ir saskārušies ar kādu ne sevišķi patīkamu problēmu: **hulgānismu pilsētā**.

Ierasts ir ik dienas redzēt centra soliņa apdzīvotajus, plātīgu, pusiereibu jauniešu bariņus veikala «Elvi» tuvumā, zināmu apsvērumu dēļ mest ūkumu autobusa pieturai, nemaz nerunājot par to, ka vēlās vakara stundās pat laukā no mājas ir neomulīgi iziet, domājot par savu drošību. Arī pēc skaļākiem pasākumiem kultūras centrā piektīni un sestdieni vakaros pilsētas centrā nav miera – nereti no tā cieš kāds logu stikls, ceļa zīme vai informācijas stends.

Balstoties uz šiem novērojumiem, kā arī iedzīvotāju un iestāžu vadītāju sūdzībām, trešdien, 22. novembrī, Mazsalacas pilsētas domē tika rīkota policijas, domes deputātu un iestāžu vadītāju saņāksme, kurā sprieda par drošību pilsētā, negatīvajiem aspektiem, problēmām un to iespējamajiem risinājumiem.

Uz sapulci bija ieradušies Valmieras rajona policijas pārvaldes priekšnieks Juris Andersons, Valmieras rajona policijas pārvaldes kārtības policijas biroja 2. nodalas 2. iecirkņa priekšnieks Juris Turkovs, kurā sprieda par drošību pilsētā, negatīvajiem aspektiem, problēmām un to iespējamajiem risinājumiem.

Lielākā problēma, ko uzsvēra mazsalacieši, bija policijas klātneesamība tā saucamajās *pīķa* stundās – piektīni un sestdienas vakaros un

nakts.

– Ir mulķīgi, ja makšķernieks zina, ka konkrētajā dienā un stundā viņam izdosies nokert patiesām daudz zivju, bet viņš tomēr nemakšķerējeb, pavasam tieši sakot, – policists gandrīz simiprocentīgi zina, kad notiks pārkāpums, bet tomēr sājā brīdi tur neatrodas, situāciju skaidroja pilsētas mērs O. Bekeris.

Policistiem tika pārmesta arī zemā aktivitāte, cīnoties pret sen zināmu pilsētas hulgānu pārkāpumiem, un galu galā tika arī piezīmēts, ka ir nespējams, ja policists pats izdara disciplīnas pārkāpumus, piemēram, atrodas publiskā vietā iereibis.

Policisti šos pārmetumus uztvēra ar izpratni, tomēr piezīmēja, ka vairu uzņemas tikai dalēji. Lielas problēmas sagādājot darbinieku trūkums – pašlaik 11 Valmieras rajona pašvaldībās esot tikai 5 iecirkņu inspektorji, kas absolūti nespējot nodrošināt vajadzīgo kārtību visās vietās. Darbinieku trūkums esot raksturīgs ne tikai Valmieras rajonā, bet arī visā valstī. Tādējādi katrā iecirknē inspektora un policista darbs dubultojoties, slodze augot, un tas, iespējams, atsaucoties uz kvalitatīti. Arī algas neesot nekādas dižas – pēc jaunā gada būšot neliels pielikums, tad algas būšot ap 400 latiem uz rokas. Par dežurēšanu piektīni un sestdieni nakts: darbalaiki pašreizējā situācijā esot valsts noteikti. Policista darba nedēļa ir no pirmadienai līdz piektīni, dienas stundās. Iki-

viens esot pelnījis atpūtu, arī policists, bet virsstundas dot visu laiku neesot rentabli.

Pēc visa dzirdētā teju vai šķita, ka situācija ir neapskaužama un nekādus uzlabojumus sabiedriskās kārtības jomā nākotnē nevarētu gādīt, tomēr policijas pārvaldes priekšnieks J. Andersons uzsvēra, ka novērējot šo Mazsalacas pilsētas iniciatīvu un nemot vērā kritiku, kā arī izteiktās vajadzības. Kā iespējamos risinājumus no pilsētas domes puses viņš minēja ieviest video novērošanu un labu apgaismojumu kritiskajās vietās, bet policistu labāku darba organizāciju uzņēmās risināt pats.

Par uzskatāmu piemēru tam, ka policistu regulārs darbs patiesām ir nepieciešams mūsu pilsētā, kalpoja sapulces laikā steidzami izsauktais H. Skavronskais kungs, bet pēc neilga brīža – arī J. Turkovs. Pēc Turko ziņojuma, tikai 30 metrus no domes kāds visai pazīstams Mazsalacas nekārtību cēlājs apspārdījis mašīnu, bet beigās izrāvies no policistu tvērienu un aizmucis.

Policisti silti mudināja mazsalaciešus būt aktīvākiem un, pašu acīm redzot pārkāpumus, ziņot par tiem policijai. Viņi uzsvēra, ka, tikai sadarboties ar iedzīvotājiem, policīja spēj kvalitatīvi un pilnveidīgi strādāt. J. Andersons atgādināja – līdzko redzi, ka lieto alkoholu publiskā vietā vai kādam to pārdomā, ja ko posta, laupa vai apskādē – ziņo 02 vai 112. Šie zvani ir bezmaksas, bet ar loji lielu vērtību.

KULTŪRAS PASĀKUMI

2. decembrī plkst. 15.00 pilsētas centra laukumā pie svētku egles uz tilšanos visus aicina Kurmis un Lapsa.

2. decembrī plkst. 18.30 kultūras centrā grupas *Romeo* un *Santas Zapackas* koncerts.

PAZINOJUMI

Mazsalacas pilsētas domes deputāti 2006. gada 15. novembrī izskatīja iedzīvotāju vēstuli par to, ka Mazsalacā ir nepieciešama turgus vieta. Lai rastu risinājumu turgus vietas izbūvei, kas atbilstu visiem noteikumiem, deputāti nolēma uzklasīt ierosinājumus un aicina pieteikties interesentus: **turgus laukuma - zemes gaba piedāvājumam un turgus vietas izbūvei Mazsalacas pilsētā** atbilstoši spēkā esošai likumdošanai. Piedāvājumus rakstiski iesniegt Mazsalacas pilsētas domē Pērnava ielā 4, Mazsalacā, LV-4215 līdz 2006. gada 8. decembrim.

Joprojām domē varat iesniegt savus priekšlikumus titula «Gada mazsalacietis 2006» piešķiršanai. Jūsu priekšlikumus domē gaidīs līdz 15. decembrim.

MŪSU UZNĒMĒJS

Darba devējs 150 rokām

Pie ieejas ražošanas telpās mani sagaida dežurante. Kaut arī tikšanās norunāta, seko zvans priekšniecībai. Tieku aizvesta līdz parreizajām durvīm, kur mūs sagaida vēl kāda kundze, kas savukārt aizvada līdz priekšnieka durvīm.

– Atvainojiet, tādā mums jaunā kārtība un liuki, – mulsi smaidot, saka dežurante. Kārtībai ir jābūt, atzīst AS «Korall Plus» direktors LEONS STOLS.

– Sākām strādāt 1997. gadā. Visi šie aizvadītie gadi uzņēmumam ir bijuši ļoti grūti. 96./97. gadā Latvija vēl nebija Eiropā un praktiski visi zivju pārstrādātāji strādāja ar Krieviju. Tomēr 1998. gadā Krieviju skāra finanšu krīze. Vai varat iedomāties, kā jutās visi šie uzņēmēji, kad lielā turgus vienīm vairs nebija? Un neviens nezināja, vai būs... Varbūt tiem, kas bija iestrādājušies, kam bija kādas rezerves, bija vieglāk, bet, tā kā mēs tikko bijām sākuši strādāt, mums klājās ļoti grūti.

Kā izkūlāties?

– Kad atnācu uz šejieni, te bija desu cehs, kas bija iekonservēts. Nekas nenotika, viiss bija slēgts, labi, ka vismaz izvazāts nebija. Tā nu palādām šo uzņēmumu. Pats nezinu, kā izkūlāmies, palēnām atgūvāmies, atkal sāka strādāt Krievijas turgus. 2003. gadā iegājām Eiropas Savienībā, atvērās tirgi arī uz Rietumiem. Bet cehs bija vecs, vairs neatbilda Eiropas prasībām. Dajā no uzņēmējiem, tie, kas negribēja riskēt, beidza eksistēt, mēs sākām meklēt naudu, lai uzlabotos. Es nolēmu celt jaunu cehu. Vecais cehs joprojām gaida rekonstrukciju – tam īstēnībā nav nekādas vaines, bet, tāpat kā veca kurpe vienmēr būs veca, lai arī kā to «pucētu», tā arī šis cehs.

Nu, lūk. Bet 2003. gadā šo naudu nevarēja nemaz tik viegli dabūt. Bankas nelabprāt aizdeva naudu šādiem uzņēmumiem, tāpēc es ilgi staigāju, kā es pats to saucu, stārp trijām priedēm: man pašam vajadzēja dabūt naudu, jo banka dod kreditu tikai, ja ir prasītāja līdzdalība, mēs iesniegdām projektu uz SAPARD naudu, bet viiss atkal apstājās pie šīs pirmās prasības – manas naujas, jo SAPARD projekts prasīja līdzfinansējumu. Tā nu es skraidīju pa bankām – vienā atsaka, eju uz nākošo... Beigās Hansabanka iedeva naudu un mēs varējām sākt būvēt.

Viss, kas nenogalina, padara stiprākus

– Sogad mēs nemamies ar to benzopirēna līmeni šprotēs. Tas ir nepieciešams visiem kūpinājumiem – galai, desai, zivīm, arī ēļā tas ir. Protams, tas bija sitiens, bet es uzskatu – ja ir tādas

prasības, tad to vajadzēja pateikt daudz agrāk. Mēs tomēr visi dzīvojam tādā kapitālisma sistēmā, kur valda nauda. Rietumos valstis cīnās savā starpā, Krievija cīnās ar Eiropu, bet mēs esam starp tiem dzirnākmeniem pa vidu. Un mūs tik maji... Bet uzskatu, ka no tā mēs kļūstam tikai stiprāki. Nu, neiet jau mums viegli. 2002./2003. gadā AS «Korall Plus» strādāja 250 cilvēki trijās maiņās, bez brīvdienām. Tagad ir tikai 150. Tas tāpēc, ka ir vajā robeža. Anglija, Īrija, ir bezdarbnieku pabalsti...

Jums tāču arī šīs benzopirēna līmenis bija augstāks, vai ne?

– Jā, bet mums jau tāpat ir grūtības iekļauties arī tajos 5 mikrogramos. Tās, protams, ir manas problēmas, jo strādniekiem par to nav jādomā. Viņš atnāk uz darbu, un mans pienākums ir viņam dot darbu un samaksāt. Mēs, protams, cenšamies iedzīt algu, kavējamies drusciņi – vai arī nedrusciņi – tas viss ir nosacīti, bet šīs mūsu 150 cilvēku kolektīvs ir ļoti saprotōšs, un man ir atbildība viņu prieksā. Es laikam esmu pie grūtībām tā pieradis, ka sūdzēties nerēduz ne jēgu, ne vajadzību. Biznesā katrs cilvēks atbild pats par sevi.

Vai tas ir cilvēku apziņā dzīļi iesēdies mīts vai patiesība, ka algas zivju ceħā mēdz aizkavēties par vairākiem mēnešiem?

– Redziet, mazpilsētā patīk «mazgāt kaulus». Un tas pat ir labi, tas nozīmē, ka tie joprojām ir! Ja mēs patiesām šos cilvēkus turētu kā vergus, tad te neviena nebūtu. Vārti ir valā, neviens tevi šodien nevar aizturēt. Viņi varētu aiziet uz bezdarbniekiem, bet ir tāda lieta kā kolektīvs un patriotisms. Mani strādnieki ir informēti – lasa avīzes, viņi arī zina, ka mēs strādājam eksportam – 95%. Latvijā mēs neko nevarētu pasākt, Rietumu pārtika ir tā nolobēta un sadzīta iekšā...

Arī fabrikā ir jāmāk strādāt

Kāda ir vidējā alga jūsu uzņēmumā?

– Apmēram Ls 180 mēnesi. Protams, ar to nevarētu attīstīt infrastruktūru?

Jūsuz uzņēmumā strādā daudz darbinieku no citām pilsētām, vai tas ir attaisnojies?

– Jā, mēs viņus vadājam ar autobusiem, domam kopītnes un neņemam naudu par dzīvošanu. Cilvēkiem tur nav darba, daudziem arī nav kur dzīvot, man pat ir tādi, kas atbraukuši ar visu ģimeni – vīrs, sieva, bērni – visi dzīvo pie mums.

Varbūt mazliet pieliekot pie algas, varētu motīvēt strādāt pašus mazsalaciešus, tad atkrisu izdevumi par dzīvesvietas nodrošināšanu darbiniekim...

LŪK, TĀ MĒS STRĀDĀJAM! Zivju ceħa strādniecēs Ija Cekule, Agita Tuleveite.

– Redziet, attiecībā par algām un izcenojumiem, pie mums tie ir vieni no augstākajiem Latvijā. Ja cilvēks grib strādāt, viņš var labi nopelnīt arī pie mums. Bet tas ir grūts darbs, tā ir fabrika. Maiņas, ir jābraukā, jābūt disciplīnai... Pati algas palieeināšana reāli neko nedos. Tas, kas dara, redzēs arī darba auglus. Ja šodien ir grūti, nenozīmē, ka tā būs rīt.

Kā ir ar darbinieku sociālajām garantijām?

– Ja cilvēkam kas notiek, viņš nāk pie manis. Vienalga, vai tās ir bēres, kāzas... mēs dodam kredītus, pabalstus. Mēs maksājam par dzīvošanu, arī slimības lapas, bet neko vairāk. Tagad nav tie laiki...

Par darbiem un nedarbiem

Vai jums ir nodomi attīstīt infrastruktūru?

– Mēs izbūvējām attīrīšanas iekārtas. 150 m³ diennaktī – tās ir jaudīgakas par pilsētā esošām. Attīrīšanas iekārtas ir gatavas, bet nav palaišas, tur vajag diezgan lielu naudu, lai varētu pieslēgties pie pilsētas. 300 m kanalizācija arī ir ierakta, bet tas viss vēl nav savienots.

Un kādēļ jūs nevarējāt darīt?

– Grūti pateikt. Jāskatās, kā atgūsimies no benzopirēna krīzes, kā pelnīsim. Plānā tas noteikti ir iekļauts, bet es domāju, ka darbi visdrīzāk varētu notikti tikai vasarā, kad būs sausāks.

Jums bijuši arī vairāki sodi par neatļautu notekūdeju ieplūdināšanu Salacā.

– Tāpēc jau es būvēju attīrīšanas iekārtas, lai neviens man nevarētu pārmest, ka mēs piemēlojam apkārtējo vidi. Arī es pats makšķerēju Salacā – jau 10 gadus man te ir dzīvoklis, 4 dienas nedēļā esmu Mazsalacā, tāpēc arī man nav vienaldzīga Mazsalacas vide un nākotne. No otras puses – tā nav nekāda kārtīja, tā ir zivs, zivs atkritumi, ko mēs izvedam. Bet pret sodiem es izturējos pozitīvi – pamatojot vai nepamatoti, tomēr tie disciplīnē.

Vai plānojat produkcijas attīstīšanu?

– Uzskatu, ka mums jau ir ļoti liels sortiments – ap 20 dažādu veidu. Mēs sākām ar 2 veidiem, ar šprotēm un šprotē pastēti, bet nu jau ir dažādi – sardīnes ar papriku, skumbrija, sardinella, arī Atlantijas zivis.

Jūs esat atbalstījis dažādus pilsētas kultūras pasākumus, vai plānojat atbalstīt arī turpmāk?

– Kad varu, tad atbalstu, bet tagad patiešām diez vai ko dižu varētu. Mēs neesam skopi, bet ik pa bīžam uzpeld dažādas problēmas, ar kurām noietiņi ir jācīnās.

Vai kā lielākais nodokļu maksātājs izjūtat, ka pilsētai no jums ir kāds labums?

– Mēs dzīvojam kā labi kaimiņi, un pa šiem gadiem nevaru nevienu sliktu vārdu teikt par pilsētu vai Bēkeru kungu. Nekādas sūdzības arī neesmu dzirdējis

Starp savējiem

Vija un Mārtiņš Seimaņi Mazsalacas vidusskola kopīgi aizvadījuši pilnus 30 darba gadi. Viņi nav vienīgie ilggadējie skolotāji mūsu skolā, toties pirmie, kas ievada interviju ciklu «Visu mūžu skolotājs». Intervijas ar šiem skolotājiem varēsiet lasīt katra mēneša pirmajā numurā.

Vija: Laiks ir ilgs, tik tiešam, bet mēs abi ar Mārtiņu to joti labi atceramies – sākot jau ar pašu pirmo brīdi.

Mazsalacas vidusskolā strādā Joti daudz pāru – vai tā ir kāda īpaša tradīcija?

Vija: Te tā ir no seniem laikiem, pirms mums jau strādāja Pabriki, Oši, ... (vēl arī Sīpīciņi, Aparjodi, Ertmaņi, agrāk Bērziņi – red. piez.)... pareizi, un tagad taču arī – citi Bērziņi, vēl bija Grāvji... un līdz ar to arī vīriešu mums skolas kolektīvā ir daudz!

Mārtiņš: Kādreiz, ieskaitot arī saimnieku un skolas personālu, bija 25 vīrieši!

Kā tas tieši jums iegrozījās, ka sākāt strādāt Mazsalacas vidusskolā?

Vija: Es pati esmu no Ventspils, Mārtiņš ir no Stāmerienas, Gulbenē mēs satikāmies. Es aizgāju strādāt uz Gulbeni, Mārtiņš bija tur tikpat kā vietējais. Litēnē gadījās iepazīties ar Māri Rubertu, kas mūs uzaicināja strādāt Mazsalacas vidusskolā. Skolā bija vajadzīgs mūzikas skolotājs, un tā mēs pārvācāmies. Neteiksim, ka mums nepatika Gulbenē – Mārtiņš taču tur bija sporta skolas direktors, arī man bija darbs, bet, kad atbraucām uz Mazsalacu, šī pilsēta mūs «paņēma» ar savu ārkārtīgi skaidsto dabu. (Mārtiņš māj ar galvu – tā tas tik tiešām sākās... red. piez.) Liela nozīme bija arī Māra Ruberta personībai – kā cilvēks viņš bija joti sirsīngs, atklāts, uz viņu varēja palauties.

Mārtiņš: Prasīgs viņš arī bija, bet uzticams – ja ko norunāja, tad tā notika.

Daudz ir runāts par priekšrocībām, bet arī mīnušiem, strādājot vienā darbavietā. Kā tas bija ar jums?

Vija: Man ir bijušas ārkārtīgi lielas priekšrocības. Pateikšu arī, kāpēc! Tikko kā sāku strādāt, noorganizēju skolā zēnu kori, un, kurp mēs vien braucām, Mārtiņš vienmēr bija mums līdz. Salidojumi, skates, koncerti – Mārtiņš vienmēr bija ar zēniem kopā, to puši īpaši novērtēja. Kā personību, bet, kur Mārtiņš, tur arī iespēja pasportot, brīvajā laikā padauzīt bumbu. Viņš pat tika iesaukti par kora krustītēvi!

Īpaši atceros 1979. gadu. Zēnu koris bija pastāvējis tikai dažus gadus, un mēs braucām uz republikas Dziesmu svētku skati. Es nemūžam necerēju, ka mēs varētu kā īpaši sevi šajā skatē parādīt. Nodziedājām, un es pat neaizgāju noklausīties vērtējumu. Viņi bija tāpat labi – puikas bija nodziedājuši, saēduši saldejumu un nu ārā slāpjām mugurām spēlēja bumbu. Te pēkšņi veeras durvis un man saka: Vija, tev ar puikām rīt jādzied finālā! Es to nemūžam nebiju gaidījis! Tā nu grībot negribot bija jāpārtrauc spēlēt un jāiet

Ar pēc 30 darba gadiem Mazsalacas vidusskolā Vija un Mārtiņš Seimaņi tur jūtas kā starp savējiem.

iekšā mēģināt. Puikas bija gluži sašutuši... Bet par spīti tam, mēs tajā gadā kļuvām par republikas laureātiem.

Vispār zēnu kori man ir bijuši joti labi – tik labā līmenī, ka šodien, skatoties tās dziesmas, liekas – kā mēs tad vispār kaut ko tādu varējam pacelt?

Kas ir palicis no šiem 30 darba gadiem Mazsalacā vislabāk atmiņā?

Mārtiņš: Pat ne tikai par šiem 30 gadiem. Kā pedagoģs esmu nostrādājis jau 40 un pāri gadus. Šī profesija man ir kā hobījs un darbs vienlaikus. Sāku strādāt par treneri sporta skolā, arī pats spēlēju un aizrāvu pārējos. Pēc tam tajā skolā biju direktors... Ir daudz braukāts, pabūts dažādās sabiedrībās. Lielu gandarījumu jūtu, kur aizbraucot un redzot – redz, atkal manējē spēlē! Ir patīkami satikt vecos skolēnus – mums ir joti daudz par ko runāt un atcerēties! Labi atmiņā palikusi arī mana vienīgā audzināmā klase, ko aizvadīju līdz vidusskolai. Tos vienmēr atcerēšos ar īpašām sajūtām.

Vija: Nevaru nepieminēt arī 2003. gada Dziesmu svētkus. Tas bija kaut kas unikāls! No Mazsalacas piedalījās gan zēnu, gan meiteņu koris, un tie bija tik ārkārtīgi emocionāli un aizkustinoši – arī pašiem bērniem. Tajā gadā meiteņu koris saņēma diplomu «Par izcilu sniegumui», zēnu koris «Par teicamu sniegumu», un mēs bijām republikas finālā. Tas bija patiess pacēlums.

Ko skolēnos vērtējat visaugstāk?

Vija: Man bērniņi joti patīk atbildība, pienākuma sajūta un uzcīņība. Talantu vajag tikai mazu drusciņu, bet darbu – daudz vairāk, jo ar to var sasniegt pat joti daudz.

Man Mazsalacas vidusskolā ir bijušas piecas audzināmās klases. Divas es aizvadīju līdz pat vidusskolai, trīs – līdz devītajai klasei. Tas ir bijis joti īpašs laiks, jo bieži vien šīs audzināmās klases nostājās priekšā ģimenei. Tas, protams, nebija labi, bet laikam tikai parāda, cik man šīs klases bija svarīgas... Lielu atbalstu arī esmu jutusi no skolēnu vecākiem. Sevišķi gribu pieminēt dažus vecākus, ar kuriem gadu gaitā man izveidojās īpašs kontakti: tā bija Anitas Kīrses mamma no manas 1. audzināmās klases, kā arī Ilutas Gādigas mamma. Viņām gribētu pateikt īpašu paldies!

Mārtiņš: Gadu gaitā bērni ir joti mainījušies. Tā kā mana mamma teica: «kad mēs augām, tad gan tā nebija», tāpat arī man ir jāsaka tagad. Mainījusies ir attieksme – agrāk tā bija rūpīgāka. Visvairāk bērniņi cienu šo attieksmi pret dažādām lietām, cilvēkiem. Piemēram, redzu, ka bērnam ir talants – bet tā ir tikai viņa attieksme, viņa izvēle, vai viņš šo talantu attīstīs vai ne. Manā prakse ir bijuši daudz talentīgu bērnu, bet joti daudzi, neņemot vērā manus pūliņus, lai šīs talants tiktu izkopts, tomēr ir aizlaidusi to postā. Jo arī talants ir jākopīgi. Daudzi, kam nav talanta, bet kas strādā ar atdevi, tiek daudz tālāk. Tieši šādus bērnu cienu visvairāk.

Vija: Jā, interesanti ir skatīties uz pašām mazākajām klasēm – agrāk bērni vairāk distancejās no skolotāja, juta bijību, tagad daudzi skolotāju uztver kā draugu – bez problēmām var pateikt čau, skolotāj!, un man tas patīk! Protams, vienmēr ir jājūt robeža.

Mārtiņš: Es atkal cienu tos skolēnus, kas saprot, ka stunda ir stunda, tur jābūt disciplīnai, un kas to arī ievēro. Protams, cita lieta ir treniņos,

spēlēs – tur es esmu pavisam citādāks nekā standā, un tas ir normāli.

Ar ko jūs gribētu nodarboties, ja nebūtu skolotāji?

Vija: Nu, tur lai Mārtiņš atbild vispirms!

Mārtiņš: (pēc pauzes) Arī šo profesiju es izvēlējos pats, bet tā bija nr. 2. Ja viss būtu bijis, kā plānots, es droši vien tagad atrastos uz kādas skatuves... tātad teātri. Sanāca tā, ka, stājoties aktieros, salauzu roku. Tas mani mazliet izsita no tā, uz ko es gāju. Viss jau ir māksla, teātris – īpaši tajos laikos.

Vija: Man gan liekas, ka tu nemaz tik daudz te teātri, saīsdzinot ar citiem, nespēlēji!

Mārtiņš: Varbūt tev taisnība, sportā nebija tik daudz vajadzības spēlēt – kā bija, tā bija.

Vija: Es gan laikam vienmēr esmu gribējusi būt skolotāja. Pat bērnu dienās spēlējām skolu. Man gan bija divi novirzieni: mūzika un matemātika, tomēr vienmēr biju «skolotāja».

Jūs un Mazsalaca – pastāstiet par šīm atiecībām!

Vija: Ar Mazsalacu bija tā: kad atnācām, tad pilnīgi varēja just – mēs esam sava republika, ko jūs gribat? Pati esmu kurzemniece, par tiem jau sakā, ka stingrs un ciets raksturs, grūti sadzīvot, bet gribu teikt arī, ka no mazsalaciešiem nekādu viesītību neizjutām. Pilnīgi skaidri varēja just: te tu neesi savējais!

Mārtiņš: Tā ir taisnība, pilnīgi par visiem simt procentiem! Šķita, ka mazsalacieši domā – mēs esam pasaules centrs!

Vija: Tikai pēc laba laiciņa, pavisam pamazām mēs tikām iekļauti savējo vidū. Mazsalacieši joti skatās: kas tu esi, ko tu gribi, ko tu tagad te darīsi... To gan nevar teikt par skolas kolektīvu – jo Māris Ruberts bija cilvēks, kas prata saliedēt cilvēkus. Toties par kultūras vidi man ir joti daudz labu vārdu, ko teikt. Šajā ziņā Mazsalaca ir joti gaiša puse.

Mārtiņš: ...un tas noteikti ir Nellijs Nurmikas dēļ!

Vija: Tie, kas iet aiz viņas, vienkārši turpina tradīciju, bet satikties ar viņu pašu – tas ir fantastiski. Viņa tā prot radīt katrā cilvēkā sajūtu, ka tu esi kaut kas īpašs!

Kā tur īsti ir – vai pieaugušie audzina bērnus vai tomēr bērni pieaugušos?

Vija: Noteikti joti daudzos gadījumos bērni audzina pieaugušos. To esmu novērojusi gan skolā, gan arī savā ģimenē. Jo ar katru klasi, ko pānemu audzināt, zinu – tādas kļūdas vairs neatkaršoši!

Mārtiņš: Dažreiz par vecākiem cilvēkiem saka – jūs jau neejat jaunam laikam līdz... Mēs esam gājuši TIKAI līdz, jo citādi jau nevar. Skolotājam tā ir priekšrocība, jo, atrodoties starp jauniešiem un bērniem, tu audz, viņi tevi audzina, pat ja tu to neizsaki skalji! Paaudzes mainās, un katru gadu, atrodoties starp šiem jaunajiem cilvēkiem, tu citādāk nemaz nevari justies kā starp savējiem!

Uz mūžiem sirdīs mums Latvijas vārds –

tāds nosaukums Mazsalacas pilsētas bērnu bibliotēkas izsludinātajam konkursam par godu Latvijas valsts gadadienai.

Šogad oktobris un novembris ir īsts konkursu biruma laiks! Pēc saviem ieskaņiem mūsu lasītāji paši izvēlējās, kuros piedalīties. Bibliotēkas orga-

nizētājā konkursā nebija liels dalībnieku skaits, taču konkursa lika atsaukt atmiņā svarīgākos no-tikumus Latvijā un arī Mazsalacā.

Veiksmīgākie konkursa jautājumu risinātāji šoreiz: 5.b klases skolniece Dace Valdmāne, 7.b klases skolniece Alise Jātniece un Mārcis Pīkšēns no

7.a klases. Mārcim lielisks, konkursa tēmai atbilstošs darba noformējums.

Paldies visiem, kas piedalījās, meklēja konkursa jautājumu atbildes! Vēlējums – jāpiedomā pie darbu noformējuma, gūtuma! Uz rūtiņu burtnīcas

lapas uzrakstītas atbildes diezin vai var īsti saukt par konkursa darbu...

Vēlot veiksmes visiem bibliotēkas lasītājiem mācībās un sabiedriskās aktivitātēs –

bibliotekāre VIJA

«MAZSALACIETIS» JAUTĀ

Novembra sašutums

Kāda avīzes «Mazsalacietis» lasītāja ir sašutusi par pilsētas kultūras centra un kultūras komisijas darbu, plānojot novembra pasākumus Mazsalacā. Viņa vaicā: kāpēc Lāčplēša dienas svīnīgais svētku gājienš notika dienu iepriekš, proti, Mārtiņdienas vakarā (10.novembrī), kad patiesībā visiem vajadzēja ālēties un iet maskās, bet uz kapiem, uz sveču vakaru savukārt visi gāja Lāčplēša dienā (11.novembrī)? Kāpēc tādas aicgārnī-

bas? Tas taču var nopietni traucēt bērnus un jauniešus izprast ikvienu svētku patieso jēgu un nozīmi. Vai tad arī Ziemassvētku dievkalpojumu pārcelšim dienu agrāk vai vēlāk, lai tik varētu pie-lāgoties nedēļas dienu ritējumam?

Atbild kultūras centra vadītāja DACE JURKA:
– Neredzu iemeslu, kādēļ tāda rīcība būtu bi-

jusi nosodāma. Starp citu – Mārtiņus dzen ie-priekšējā vakarā – 9. novembrī, un tā nu gan ir viena sena latviešu tautas tradīcija. Šajā gadījumā mums svarīgāk likās pievērst uzmanību jaunatnei, tādēļ gājienš notika jau piektdienas vakarā – lai maksimāli daudz jauniešu varētu piedalīties gājienā un pieminēt Lāčplēša dienu, ko citādi viņi noteikti nedarītu. Sestdien gājienā piedalītos ievērojami mazāk skolēni, viņi būtu paspējuši iz-

kļūst kur kurais bīvdienās. Esmu arī novērojusi, ka darbdienu vakari ir labākies tautas kopāsanākšanai, savukārt sestdienas, svētdienas ir vairāk domātas ģimenei. Ar Ziemassvētkiem šeit tomēr nevajadzētu vilkt paralēles, jo, manuprāt, tas ir kas pavisam cits, īpaši jau ar baznīcā iešanu. Starp citu, Ziemassvētki taču arī ir ģimenes svētki.

Tūristi Salacas krastos

Vasarā bieži varējām redzēt lielos tūristu autobusus, kas brauca cauri pilsētas centram, bet tagad sezona beigusies, jau redzējām pirmsnīgu. Kā gāja tūristu sezona?

Skapaiskalns – dabas skaistums un bagātība, kas pieejama tūriņiem. Katru gadu Skapaiskalnu apmeklē liels daudzums tūristu no visiem Latvijas nosūtīiem. Pat no ārzemēm brauc tūristu grupas, lai redzētu Mazsalacu.

Parks darbojas jau no trīsdesmitajiem gadiem. Ik gadu var teikt, ka sezona sākas ar sniega nokušanu un pirmajām vizbulītēm. Lieliskā laika dēļ šosezon bija ļoti laba vasara tūriņiem. Šogad Skapaiskalnu apmeklējis iespaidīgs daudzums cilvēku – aptuveni 18 tūkstoši. Patiesām vasara bija lieliska, un parka vadītājs Valdis Kampuss īpaši ievērojis tikai divas lietainas dienas – 23. jūniju un 23. augustu. Pirms dažiem gadiem tika veikta aptauja Skapaiskalna apmeklētāju vidū. Rezultātā tika noskaidrots, ka visvairāk parku apmeklē vīzīmnieki – trešā daļa no kopskaita, arī Rīgas

iedzīvotāji neatpaliek. Bet ārzemnieku ir tikpat, cik cilvēku no Latgales. Pēc iestāšanās ES īpaši jūtams ir igauņu skaits visu tūristu vidū. Uz Mazsalacu brauc arī atsevišķas ģimenes no citām ārvalstīm. Piemēram, ir ģimene no Amerikas, kura katru gadu vienu nedēļu dzīvo Latvijā, tostarp katru gadu atbrauc arī uz Skapaiskalnu. Divas trīs ģimenes brauc uz Mazsalacu no Krievijas. Kad šiem cilvēkiem jautā, kāpēc viņiem šeit patīk, viņi vienkārši atbild: «Seit ir skaista, sakopta un tīra vide.»

Mazsalaca nav ne tuvu Rīgai un nav arī Latvijas lielpilsēta. Kas gan piesaista tūriņus, kā viņi uzvina par tādu vietu? Kā rāda aptaujas dati, visvairāk informācijas sniedz draugi un radi, bet, protams, ir dažādi bukleti, ceļojumu katalogi, grāmatas utt.

Sezonas laikā parkā strādāja Mairita Šmite un Dzintra Ozola. Viņas sniedza arī visu nepieciešamo informāciju par naktsmītnēm un apskates objektiem. Parkam ir sava atsauksmu grāmata. No

tūriņiem parasti var dzirdēt, ka viņiem ļoti patikuši gleznainā Salacas ieleja, klintis un sakoptā daiba.

Jā, cilvēkiem daba patīk, bet gadās arī daži izņēmumi, kas paspēj nomest pa čipsu pakai, konfekšu papīriņam un ne to vien! Šī gada rudenī ekskursanti no kādas Rīgas krievu skolas paspēja nodarīt nejaukus postījumus – salauza margas, apgāza figūras un «pastrādāja» ar markieriem. Tomēr četri no viņiem atbrauca atstrādāt nodarīto un sakopa pašu radīto nekārtību.

Vēl aizvien pastāv arī tauta, kas māk aiz sevis sakopt. «Bleziena 2006» laikā arī Skapaiskalnu apmeklēja jauniešu grupas, tomēr aiz sevis mācēja savest kārtībā.

Tieši šo iemeslu dēļ tūristu sezona ik rītu tika apstāgtāta parka teritorija. Cilvēki taču brauc uz tīru un sakoptu vidi, tāpēc ir jāgādā, lai tā tāda arī būtu. Valdis Kampuss stāsta, ka jaunas skulptūras

netiks gādātas, bet šogad tās tika apstrādātas ar aizsardzības līdzekļiem, lai varētu izturēt vēl vismaiz tikpat ilgi.

2005. gadā vētra nodarīja parka teritorijā ievelojamus postījumus, bet šogad hektāra platībā parkā stādīja jaunās priedītes un egles. Pasākums notika sadarbībā ar ZZS, bija atbraukuši pat vides un laukumsaimniecības ministri.

Ziemā uz parku brauc daudz slēpotāju, it sevišķi valmierieši. Kā katru gadu, ir paredzētas slēpošanas sacensības pa trasēm, kuras sāka iekārtot jau vasarā. Skolotājs Mihails Siņicins šajā jomā ir īpaši darbīgs – rudenī viņš izplauj slēpotājiem paredzētās stigas.

Rudenīgās lietavas un vēss laiks dara savu, tāpēc pašlaik tūriņus nerēdzēsim. Tomēr atliek gaidīt, līdz atnāks pavasarīs ar zilām, baltām un dzeltenām vizbulītēm, lai cilvēki brauktu skatīties, kas notiek Mazsalacā...

BAIBA KŪRĒNA

Dzejoli var uzrakstīt tikai ar mīlestību

Mums katram ir sava dzīmītā zeme. Mēs to mīlam tāpat kā elpojam – katru dienu, ik brīdi, pat nepamanot. Kā pašu par sevi saprotamu lietu. Bet pienāk brīži, kad kāds mums prasa – vai tu esi patriots? Vai tu mīli savu zemi? Tad liekas, ka kaut kas nav tā. Pēkšņi sāc domāt par globālām lie-tām.

Mēs dzīvojam līdzās mūsu skolēniem, kuri, kā jau bērniem pieklājas, mācās, mīl, nīst, dara blēnas... Savu dvēseli viņi ne vienmēr mums rāda, bieži tā paliek paslēpta zem pusaudža adatainās maskas. Ir jāprot to trauslo skaistumu pavērt citu skatām.

Tāds brīnumis ir noticis ar jauniešiem, kuri savu dzeju veltiņu Latvijai. Latviešu valodas skolātājas Daina Auzāne un Daina Valdmāne ir mudinājušas savus audzēkņus piedalīties 2. patriotiskās dzejas festivālā Salacgrīvā, ko organizēja Salacas baseina bibliotēku apvienība «Salacas bibliotēkas». Mazsalacas vidusskolas 15 skolēni bija to 263 autoru vidū, kuri uzdrošinājās savu dvēseli izteikt un uzlikt uz papīra. Konkursā piedalījās skolēni no sešiem Vidzemes rajoniem – Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Madonas un Valmieras. Visi daībnieki tika uzaicināti 11. novembrī būt kopā Salacgrīvā svītīgajā pasākumā. Tā atklāšanā skanēja godalgoto jauniešu dzejas rindas, viņi saņēma diplomas un balvas. Arī pārējie daībnieki saņēma jaukas dāvanas, kuras bija sarūpējuši sponsori. Ikiens dzejnieks saņēma kalendāru

2007. gadam, kurā ievietoti labākie konkursam ie-sūtītie dzejoli, bet noformējumam izmantoti mūsu skolnieces Baibas Kūrēnas zīmējumi.

Savus ceļa vārdus teica daudzi cilvēki. Žūrijas komisijas vadītājs Aivars Eipurs norādīja, ka dzejoli var uzrakstīt tikai tad, ja ir mīlestība. Viņš lūdza nenoskumt tos, kuri nav uzvarējuši, kā arī ne-palikt jedomīgiem tiem, kuri uzvarējuši. Dzejoli bijuši labi, bet žūrijas komisija vērtējusi stingri.

Biruta Egliņa teica, ka dzeja ir visemocionālākā valoda, bet patriotisms ir vissvētākās jūtas, tāpēc labi sader kopā.

Pēc kopīgas pasākuma atklāšanas daībnieki devās pa klasu grupām uz sarunu ar uzaicinātājiem dzejniekiem. 6.–7. klašu skolēni tikās ar bērnu rakstneci Sandru Vensko, 8.–9. klase klausījās Andri Akmentīnu, 10.–12. klase sarunājās par dzejōšanu ar Māri Salēju, bet pieaugušie piedalījās «Latvijas Avīzes» vadītajā politiskajā disku-sūjā «NATO sammits Rīgā – Latvijas ieguvumi». Uz tikšanos bija ieradušies divu partiju pārstāvji – no Latvijas ceļa un Televīzijai un brīvībai/LNNK.

Bija eksotiskas pusdienas, jo varēja nobaudīt lauku armijas apstākļos gatavoto putru.

Pasākuma programma bija plaša, piesātināta. Leguvēji bija visi. Paldies par šo iespēju organizatoriem un skolēniem, kuri piedalījās dzejōšanā!

GUNTA JĒKABSONE,
direktore vietniece audzināšanas darbā

Par tevi, tēvu zeme

Es dzirdu Salacu.
Tā rāmi plūst uz priekšu,
Lai savus ūdeņus
Tai tālai jūrai sniegtu.

Un manam skatienam
Tad pavīd Skapaiskalns,
Kas lāužu sarunas
Pat dziesmā pārvērst var.

Skan mani sirdspuksti
Ar putniem vienā taktī,
Bet tik šai zemē
Tā putnam līdzi turēt spēj.

Es veru acis ciet
Un ceļos spārnos
Pār Salacas ūdeņiem,
Pār Skapaiskalnu.

Te putni uzsauk man:
«Nāc, dodies līdzi mums
Uz tālām, siltām zemēm,
Kur Aladina burvju lampa bur.»

Bet atsaucu es preti tiem:
«Nav vajadzīgs man tas,
Jo vēlos visu mūžu
Dzīvot laimīgi tepat.»

Lai citur kalni, citur piena upes,
Un Temzas ūdeņi lai straumēm tek,
Vislabāk zaļo mežu zemē,
Kur ziemās mākoņi mums sniegpārslīņas met.

Man ausīs iecukst vējš.
Tas lūdz man: «Paliec mūžam šeit,
Jo skaistakas par Mazsalacu
Uz zemes vietas nav nekur.»

GUNA RASA,
9.b klase

Mūsu zeme

Vietā, kur dzimu es,
Vietā, kur zied papardes,
Viss tik pazīstams, ne svešs,
Draudzīgs šķiet pat drūmās mežs.

Šajā zemē man ir brīve,
Atmiņas un visa dzīve.
Nemirstošs šīs tautas gars,
Skaidrs, no kā manī tāds spars.

Nav vietu aizmirstamu,
Nav mirķu nožēlojamu.
Viss šeit ir dzīvs –
Tik patiess, atvērts un brīvs.

Roku rokā tiekties pēc debesīm,
Aizsniegt tās, bet palikt uz zemes,
Nepamest savu zemi sadegam,
Apzināties savu vietu līdz galam.

RENĀTE BRIEDE,
11.b klase

Vai mārtiņbērnus gaidījāt?

Arī šogad Mārtiņdienas priekšvakarā Mazsalacā notika aktīva mārtiņbērnos iešana. Jānis, Kristaps, Diāna, Mareks, Sabīne un Ilona bija pirmie, bet nebūt ne vienīgie satiktie mārtiņbērnī rudenīgā vēsajā novembra pievakarē. Ikiens no viņiem bija sagatavojujis kādu priekšnesumu – dzejoli, Mārtiņdienas ticējumu vai mīklu apmaiņai pret saldumiem. Maskas – nēgeri, stulbo suni (pēc multfilmas), čigānieti, mironi un lauku puiku – bērni esot izgudrojuši un uztaisjuši paši, dažiem piepalīdzējušas

mammas. Brašie mārtiņbēri stāstīja, ka ar mārtiņu dzīšanu šogad veicoties labi – tikai dažās vietās esot atraidīti, bet tas neesot traucējis iegūt gana daudz saldumu, kas, protams, priece un ļauj aizmirst nelaipnos iekšānelaidējus.

Mežonīgais Pērs Gints

Nevaldāma ziemelbriežu skrējiena deja, pār muguru straumētē tekoši sviedri un lidojoši izšķaidīti sīpoli –

tās bija lietas, ka raksturoja šo unikālo un bezgala netradicionālo Pēra Ginta uzvedumu.

Bija aizraujoši skafites ne tikai pašu dejas uzvedumu, bet arī pavērot sejas publikā, izteiksmes maiņās līdzi dejas ritmam un intensitātei, brīžiem pārsteigumā ieplešot acis, brīžiem teju vai novēršoties no klajās, instinkta vadītās cilvēka būtības, kāda atklājās aktieru spēle. Elpu aizraujošas piruetes un tikpat dzīvi notēlot cilvēka plānprātība aizrāva visu vecumu skatītājus. Kas būs tālāk? – starp nedaudzajiem atpūtas mirķiem iešāvās prātā! Un tur jau tas bija – sīpolu lobīšanas aina – kulminācija, kurā pret zemi tika izšķaidīti vairāki kilogrami svaigu sīpolu, kas nekavējoties sāka kost acīs, ost un sajaukties ar sviedros piemirkšo gaisus. Tomēr svarīgākais tika paveikts: tieši ar šādiem līdzekļiem – brutāliem, tiešiem un mulsumu izraisīšiem – šie pasaules iedzīvotāji atklāja mums īsteno cilvēka dabu, tādu, kāda tā ir – līdz kailumam atklāta, līdz galam neizprasta un mainīga kā pati dzīve.

